

Betänkandet SOU 2008:87 Åklagarväsendets brottsbekämpning

Integritet - Effektivitet

2009-02-09

Justitiedepartementet
103 33 STOCKHOLM

Kronofogdemyndigheten tillstyrker förslaget i huvudsak, men har följande synpunkter på förslaget.

Utredningen föreslår att begreppet "gemensamt tillgängliga uppgifter" ska användas istället för begreppet databas. Kronofogdemyndigheten har inga invändningar mot de överväganden som ligger bakom förslaget, men anser att det är olämpligt att det införs ett nytt begrepp för att beskriva samma sak som i andra författningar benämns databas. I betänkandet pekas även på att begreppet direktåtkomst saknar legaldefinition. Kronofogdemyndigheten noterar också att begreppet gallring getts olika innebörd i registerförfattningar, se betänkandet sid 234 och 237 överst och jämför med exempelvis prop. 2000/01:33 sid 118. Kronofogdemyndigheten anser att det finns skäl att nu överväga en gemensam författning för myndigheters behandling av uppgifter och att i en sådan författning ge de grundläggande begreppen och samma innebörd oavsett i vilken myndighets verksamhet de ska tillämpas. De uppgifter som i så fall behöver behandlas i myndigheters specifika registerförfattningar är t.ex. ändamålen för behandlingen, de uppgifter som får behandlas, gallringsfrister och de som får ha direktåtkomst till uppgifterna.

I betänkandet anges tre primära ändamål för behandlingen av uppgifter i Åklagarväsendets brottsbekämpande verksamhet. Kronofogdemyndigheten ifrågasätter om de föreslagna ändamålen omfattar alla de uppgifter som åklagarväsendet har att utföra. I betänkandet anges att frågor om t.ex. besöksförbud och förbud att bevista idrottsevenemang faller inom begreppet utreda brott. Besöksförbud är, enligt Kronofogdemyndigheten, närmast att se som en skyddsåtgärd till förmån för en utsatt person. Förbud att bevista idrottsevenemang synes närmast vara en åtgärd för att förebygga brottslig verksamhet. Åklagare har även andra uppgifter och ska, i vissa fall, föra talan om enskilt anspråk vilket är ett civilrättsligt anspråk och avser inte att beivra brott eller utreda brott. Åklagare ska även föra talan om näringsförbud vilket närmast är att se som en särskild sanktion. Kronofogdemyndigheten anser därför att de primära ändamålen bör kompletteras med ett ändamål som anger att uppgifterna får behandlas de uppgifter som enligt lag åligger åklagaren att utföra.

I betänkandet föreslås vilka myndigheter som ska ges rätt till direktåtkomst till åklagarväsendets uppgifter. Betänkandet anger vidare att det saknas en legaldefinition av begreppet direktåtkomst. I betänkandet anges att direktåtkomst innebär att man har direkt åtkomst till andras register eller databaser och på egen hand kan söka efter information, dock utan att kunna påverka innehållet i registret eller databasen. Vidare anges att i begreppet ligger att den som är ansvarig för registret eller databasen inte har någon kontroll över vilka uppgifter som mottagaren vid visst tillfälle tar del av. Det finns ett behov av att i lag ange vad som ska anses vara direktåtkomst särskilt som gränsen mot vad som ska anses vara utlämnande av uppgifter på medium för elektronisk behandling inte är tydlig. Som inledningsvis påpekats, bör det övervägas att ta fram en gemensam lagstiftning för behandling av uppgifter i myndigheternas verksamhet och det är då lämpligt att i en sådan lag definiera begrepp så att det inte råder oklarhet om begreppens innebörd. Beträffande frågor om direktåtkomst och elektroniskt utlämnande vill Kronofogdemyndigheten peka på, att Kronofogdemyndigheten har att medverka till att bland annat vinning av brott blir verkställt genom utmätning av egendom eller i vissa fall genom att belägga egendom med kvarstad eller betalningssäkra egendom. Det kan då vara av intresse att snabbt kunna få uppgifter om beslagtagna egendom där beslaget kommer att hävas. Kronofogdemyndigheten vill därför att man i samband med att det införs registerförfattningar för brottsbekämpande myndigheter också inför bestämmelser som möjliggör att Kronofogdemyndigheten automatisk kan få uppgifter elektroniskt utlämnande om beslagtagna egendom där beslaget kommer att hävas. Beträffande egendom som är belagt med beslag finns sådana uppgifter i första hand hos polis- och tullmyndighet, men även åklagarmyndighet kan ha uppgifter om beslagtagna egendom.

Beslut i detta ärende har fattats av undertecknad t.f. rikskronofogde. Vid den slutliga beredningen har deltagit biträdande processägare Karin Berglöf Hedar och verksjuristen Olof Dahnell, föredragande.

Sven Kihlgren

Olof Dahnell